

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

นายประสงค์ บุญมา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

งานส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๒. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Analysis)
- ขั้นตอนที่ ๒ ออกแบบและพัฒนา (Design and Development)
- ขั้นตอนที่ ๓ ดำเนินการ (Implementation)
- ขั้นตอนที่ ๔ ประเมินผลการพัฒนา (Evaluation)

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Analysis)

ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Analysis) ดำเนินการดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการ
๒. ศึกษาจากครูผู้ปฏิบัติงานที่โรงเรียนในสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยการนิเทศติดตามประเมินผล สนทนา สอบถาม และการสัมภาษณ์
๓. ศึกษา วิเคราะห์ หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศ วิธีการนิเทศ เครื่องมือนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้ของครู การพัฒนาบุคลากร การประชุมเชิงปฏิบัติการ มนุษยสัมพันธ์ การสื่อสาร ภาวะผู้นำ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๔. ศึกษา วิเคราะห์หลักการ จุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

ขั้นตอนที่ ๒ ออกแบบและพัฒนา (Design and Development)

ในขั้นตอนของการออกแบบและพัฒนา (Design and Development) ดำเนินการโดยนำผลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมากำหนดกรอบในการออกแบบและพัฒนา ดังนี้

๑. สังเคราะห์ผลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒. กำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการนิเทศ ด้านสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

๒.๑ เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๓. ออกแบบการพัฒนา โดยคำนึงถึงหลักการ วัตถุประสงค์ ที่สนองต่อเป้าหมายและผลลัพธ์จากการนิเทศ นำมาสู่การกำหนดกระบวนการนิเทศ และเครื่องมือการนิเทศที่สอดคล้องกับหลักการ วัตถุประสงค์ แนวคิด ทฤษฎีทางการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำหนดกิจกรรมเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ พัฒนาต่อเนื่อง มีวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมมีดังนี้

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการพัฒนา
๑. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้	๑. การเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ๒. สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับการเรียนรู้	- บรรยาย/ชี้แจง - ฝึกปฏิบัติ - ให้คำปรึกษา รายบุคคล/กลุ่ม
๒. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ๒. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ๓. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	- บรรยาย/ชี้แจง - สาธิตการจัดการเรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติ - ให้คำปรึกษา รายบุคคล/กลุ่ม
๓. เพื่อพัฒนาความสามารถครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ๒. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๓. การสะท้อนผลจากการจัดการเรียนรู้ /อภิปราย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- สังเกตชั้นเรียน - ให้คำปรึกษา รายบุคคล
๔. เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้	๑. ปัญหา อุปสรรค ๒. แนวทางแก้ไขปัญหา	- ประชุมกลุ่มย่อย - นำเสนอผลการประชุมฯ

๓.๒ ติดตามประเมินผล ดำเนินงาน ดังนี้

๓.๒.๑ กำหนดเป้าหมายการติดตามประเมินผล เป็นครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ

๓.๒.๒ ดำเนินการติดตามประเมินผล โดยการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู สอบถามครูและนักเรียน หลังการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลา ๓ เดือน

๔. กำหนดเครื่องมือการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา มีดังนี้

๔.๑ ชุดพัฒนาครู ประกอบด้วย

๔.๑.๑ แนวการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๑.๒ แนวการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๒ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลครู และนักเรียน มีดังนี้

๔.๒.๑ แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๒.๒ แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๒.๓ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๒.๔ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๒.๕ แบบประเมินพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

๔.๒.๖ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียน

ขั้นตอนที่ ๓ ดำเนินการ (Implementation)

การดำเนินการพัฒนา (Implementation) การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารครูสาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

๑. ครูทดสอบความรู้ความเข้าใจพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับ จำนวน ๒ วัน

๓. ครูร่วมกันวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

๔. ครูทดสอบความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

๕. ผู้นิเทศและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศ กำหนดปฏิทินการนิเทศ พิจารณาเครื่องมือสังเกตการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

๖. ครูจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน สาระเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

๗. ผู้นิเทศดำเนินการติดตามและประเมินผลครูจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน สะท้อนผล
อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแก้ไขปัญหา อุปสรรค สรุปผลและแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

๘. ประชุมสัมมนา หลังจากครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน จากนั้นครูเข้าร่วม
ประชุมสัมมนา จำนวน ๑ วัน เพื่อร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงวิธีการปฏิบัติที่มีประสิทธิผล
ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการจัดการเรียนรู้อีก

ขั้นตอนที่ ๔ ประเมินผลการพัฒนา (Evaluation)

การประเมินผลการพัฒนา (Evaluation) ดำเนินการ ดังนี้

๑. ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ดังนี้

๑.๑ สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ และความพึงพอใจ
ที่มีต่อการนิเทศ

๑.๒ ประเมินผลความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร

๑.๓ ประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ของครู

๑.๔ ประเมินพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และความพึง
พอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตการจัดการเรียนรู้ สอบถาม สัมภาษณ์
ครูผู้เกี่ยวข้อง และนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๓. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมิน และรายงานผล

สรุปรูปแบบการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังแผนภาพ

